

سیاست های کلی بخش ارتباطات : شاخص ها و اهداف ، چالش ها و تحلیل

فهرست مطالب

انتخاب الگوی مبنا و روش
کشور های منطقه از منظر ITU
انتخاب هشت کشور نمونه برای مقایسه با ایران
مطالعه ی تطبیقی شاخص ها

فهرست شاخص های برگزیده :

- ۱- شاخص های اقتصادی - اجتماعی
- ۲- شاخص های فرهنگی - اخلاقی
- ۳- شاخص های سلامتی و رفاه
- ۴- شاخص های محیط زیست
- ۵- شاخص های فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ۶- شاخص های مخابراتی

انتخاب روش و اهداف
اندازه گذاری بلند مدت شاخص های توسعه
چالش ها
تحلیل فاصله
قوت ها و ضعف ها ، فرصت ها و تهدیدها

تعیین محیط های SWOT

تحلیل قوت ها

- قوت ها در زمینه های عمومی
- قوت ها در زمینه مخابرات
- قوت ها در زمینه پست
- قوت ها در زمینه فناوری اطلاعات
- قوت ها در زمینه ی اینترنت

تحليل ضعف ها :

- ضعف ها در زمينه هاي عمومي
- ضعف ها در زمينه ي مخابرات
- ضعف ها در زمينه ي پست
- ضعف ها در زمينه ي فناوري اطلاعات

تحليل فرصت ها :

- فرصت ها در زمينه ي عمومي
- فرصت ها در زمينه ي مخابرات
- فرصت ها در زمينه ي پست
- فرصت ها در زمينه ي فناوري اطلاعات

تحليل تهديد ها :

- تهديد ها در زمينه ي عمومي
- تهديد ها در زمينه ي مخابرات
- تهديد ها در زمينه ي پست
- تهديد ها در زمينه ي فناوري اطلاعات

نتيجه گيري :

اتخاذ اقدامات متعارف براي رفع چالش ها ي فاوا

- ۱- کلي ترين اقدامات در راس نظام کل
- ۲- کلي ترين اقدامات در سطوح مياني نظام (دولت)

انتخاب الگوي مبنا و روش

مقدمه : بر اساس سند افق چشم انداز بیست ساله ، ایران در سال ۱۴۰۴ از لحاظ رتبه اقتصادی - ارتباطی سرآمد کشورهای منطقه است . لیکن "منطقه" در ادبیات جهانی و "منطقه خاورمیانه" از نظر سازمان های بین المللی معنا و مفهوم مشخصی ندارد و هر سازمان ، آن را به نوعی تعریف می کند. به هر حال برای انتخاب الگوي مبنا نیاز است نخست " منطقه " تعریف شود تا پس از انجام مطالعه ای تطبیقی شاخص ها ، مهم ترین اهداف کمی توسعه های آتی شوند.

کشورهای منطقه از منظر ITU^۱

به گزارش بانک جهانی کشورهای خاورمیانه ی بزرگ و شمال آفریقا ، منطقه ای را تشکیل می دهند به نام "منا" (MENA) با ۶ درصد از جمعیت کل جهان شامل ۲۷ کشور زیر :

الجزایر	لیبی	افغانستان
بحرین	مراکش	قبرس
جیبوتی	عمان	موریتانی
مصر	فلسطین	پاکستان
ایران	قطر	سومالی
عراق	عربستان سعودی	سودان
اسرائیل	سوریه	ترکیه
اردن	تونس	
کویت	امارات متحده عربی	
لبنان	یمن	

انتخاب ۸ کشور نمونه برای مقایسه با ایران

حال به منظور پرهیز از اطاله ی کلام ، فقط ۷ کشور منطقه ی مذکور (به زعم ITU) شامل : ایران ، مصر ، اسرائیل ، کویت ، عربستان ، قطر ، امارات و ترکیه که آمارهای تمامی شاخص های مورد مطالعه ی آنها ، مهیا هستند ، برگزیده می شوند و علاوه بر این هفت کشور منطقه ، مالزی که الگوي تکفا (طرح توسعه ی کاربری های فناوری اطلاعات) از آن کشور اقتباس شده است ، عنوان کشور هشتم بر آن مجموعه اضافه

^۱ - Internatinal Telecommuni cation union

مي شود . در ضمن براي درك بهتر شاخص ها ، ميانگين جهاني ، بالاترين و پائين ترين شاخص نيز بر فهرست مذبور اضافه مي شوند . البته در اين مجموعه ، از تعريف شاخص ها نيز پرهيز شده است . براي تعريف شاخص ها ، خواننده مي تواند به اينترنت و ساير منابع مراجعه كند.

مطالعه تطبيقي شاخص ها

همان طور كه ذكر شد ، مطالعه ي تطبيقي حاضر ، در مورد كشور هاي زير انجام مي شود :

- ايران
  - مصر
  - اسرائيل
  - كويت
  - مالزي
  - عربستان
  - قطر
  - امارات متحده عربي
  - تركيه
- به علاوه ي

- ميانگين جهان (در مورد هر شاخص)
  - بالاترين يا بهترين شاخص
  - پائين ترين يا بدترين شاخص
- فهرست شاخص هاي برگزيده :
- شاخص هاي برگزيده به ۶ دسته تقسيم شده اند :

- ۱- شاخص هاي اقتصادي - اجتماعي ، شامل :
- قدرت خريد سرانه ي توليد ناخالص داخلي
  - توسعه ي انساني
  - نابرابري در آمني و ضريب جيني
  - نرخ بيكاري
  - جهاني شدن
  - درجه ي آزادي اقتصادي
  - شكوفايي اقتصادي

۲- شاخص هاي فرهنگي - اخلاقي شامل :

- نرخ سواد آموزي
- تلقي فساد
- آزادي مطبوعات

۳- شاخص هاي سلامتي و رفاه

- نرخ زاد و ولد
- مرگ و مير کودکان
- مرگ و مير به طور کلي

۴- شاخص محيط زيست :

- سرانه ي توليد آلودگي دي اکسيد کربن
- مصرف برق در هر سال

۵- شاخص هاي فناوري اطلاعات و ارتباطات

- شمار کاربران اينترنت
- ضريب نفوذ اينترنت
- ضريب نفوذ پهناي باند (اينترنت پرسرعت)
- تعداد ميزبان هاي اينترنتي کشوري
- شمار سرورهاي اينترنتي ايمن
- آمادگي الکترونيکي
- دولت الکترونيکي
- يادگيري الکترونيکي

۶- شاخص هاي مخابراتي (تلفن ثابت و همراه)

- ضريب نفوذ تلفن ثابت
- ضريب نفوذ تلفن همراه
- نسبت تلفن هاي همراه در کل تلفن هاي ثابت و همراه در حال کار
- جمع تلفن هاي ثابت و همراه در هر کشور
- ترافیک وارده از بين الملل

بنابراین بیست و هشت شاخص مذکور در مطالعه ی تطبیقی ایران با هشت کشور دیگر ، مورد بحث و بررسی قرار می گیرند.

۱- شاخص های اقتصادی - اجتماعی

۱-۱ شاخص قدرت خرید سرانه ی GDP در سال ۲۰۰۷ به گزارش صندوق بین

المللی

^۲ (GDP -PPP)

رتبه	شاخص (هزار دلار آمریکا)	کشور
۷۹	۹/۱۲۷	ایران
۱۱۱	۵/۲۷۲	مصر
۲۱	۳۴/۲۹۹	اسرائیل
۳۸	۲۱/۴۱۸	کویت
۶۱	۱۲/۷۵۴	مالزی
۵۰	۱۷/۱۹۶	عربستان
۷	۳۸/۶۷۲	قطر
۱۷	۳۵/۵۱۶	امارات
۷۱	۹/۸۱۶	ترکیه
به گزارش بانک جهانی	۱۰/۲۵۲	میانگین جهان
رتبه اول	۸۷/۴۰۰	بهترین شاخص
رتبه ۱۶۹ آخر	۱/۰۱۵	بدترین شاخص

۲-۱ شاخص توسعه ی انسانی سال ۲۰۰۵ جهان

(منتشر شده در سال ۲۰۰۷)

کشور	شاخص	رتبه	بهبود یا افت رتبه نسبت به سال ۲۰۰۴
ایران	۰/۷۵۹	۹۴	+۲
مصر	۰/۷۰۸	۱۱۲	-۱

² - Gross domestic product at purchasing power parity en.wikipedia . org /wiki/list of new Zealand is international rankings (۲۰ فوریه ۲۰۰۸)

اسرائيل	۰/۹۳۲	۲۳	؟
كويت	۰/۸۹۱	۳۳	؟
مالزي	۰/۸۱۱	۶۳	-۲
عربستان	۰/۸۱۲	۶۱	+۱۵
قطر	۰/۸۷۵	۳۵	+۱۱
امارات	۰/۸۶۸	۳۹	+۱۰
ترکيه	۰/۷۷۵	۸۴	+۸
ميانگين جهان	۰/۶۹۷	-	-
بهترين شاخص: ايسلند	۰/۹۶۸	۱	+۱
بدترين شاخص : سيرايلون	۰/۳۳۶	۱۷۷	-۱

۳-۱ شاخص نابرابري درآمدي و ضريب جيني در سال ۲۰۰۷ Incom inequality and gini (coefficient)

بر اساس گزارش هاي سازمان ملل

کشور	پدرآمد ترين دهك کم درآمد ترين دهك	ضريب جيني
ايران	۱۷/۲	۴۳
مصر	۸	۳۴/۴
اسرائيل	۱۳/۴	۳۹/۲
كويت	-	-
مالزي	۲۲/۱	۴۹/۲
عربستان	-	-
قطر	-	-
امارات	-	-
ترکيه	۱۶/۸	۴۳/۶
ميانگين جهان	۱۲	-
بهترين شاخص : يوسني	۵/۴	۲۶/۲ (رتبه اول)

بدترین شاخص : زامبیا	۱۲۸/۸	۷۴/۳ (رتبه آخر)
-------------------------	-------	-----------------

۴-۱ شاخص نرخ بیکاری (بر اساس World fact book)

کشور	شاخص (درصد)	رتبه در جهان
ایران	۱۱/۰۰	۱۲۵
مصر	۱۰/۱۰	۱۱۸
اسرائیل	۷/۶۰	۹۱
کویت	۲/۲۰	۲۳
مالزی	۳/۱۰	۳۱
عربستان	۱۳/۱۰	۱۲۵
قطر	۰/۷۰	۳
امارات	۲/۴۰	۲۵
ترکیه	۹/۷۰	۱۱۲
میانگین جهان	۳۰	-
بهترین شاخص : آندورا و موناکو	صفر	رتبه اول
بدترین شاخص : نائورو	۹۰	رتبه آخر

۵-۱ شاخص جهانی شدن KOF^۳ برای سال ۲۰۰۷

کشور	شاخص (درصد)	رتبه در جهان
ایران	۳۵/۱۹	۱۱۵
مصر	۵۴/۱۸	۶۴
اسرائیل	۷۰/۸۳	۲۹

³ - Sources: globali eation . kof.ethz.ch and en.wikipedia.org/globalization iudex

۴۳	۶۳/۵۱	کویت
۲۳	۷۵/۸۱	مالزی
۶۸	۵۳/۶۹	عربستان
-	-	قطر
۳۰	۷۰/۳۹	امارات
۴۴	۶۳/۴۵	ترکیه
-	-	میانگین جهان
۱	۹۱/۹۶	بهترین شاخص : بلژیک
۱۲۲	۲۵/۷۵	بدترین شاخص : بروندي

۶-۱ شاخص درجه ي آزادي اقتصادي

Index of economic freedom

(۵ = آزاد ترین)

رتبه در جهان	شاخص (درصد)	کشور
۸۲	۶/۴	ایران
۷۶	۶/۵	مصر
۴۴	۷/۱	اسرائیل
-	-	کویت
۶۰	۶/۸	مالزی
-	-	عربستان
-	-	قطر
۱۵	۷/۷	امارات
۹۱	۶/۲	ترکیه
-	-	میانگین جهان
۱	۸/۹	بهترین شاخص : هنگ کنگ
۱۴۱	۲/۹	بدترین شاخص : زیمبابوه

۷-۱ شاخص شکوفایی اقتصادی^۴

(به گزارش World Economic Forum برای سال ۲۰۰۷)

رتبه در جهان	کشور
۹۱	ایران
۶۳	مصر
۱۵	اسرائیل
۴۴	کویت
۲۶	مالزی
اعلام نشده است	عربستان
۳۸	قطر
۳۲	امارات
۵۹	ترکیه
اعلام نشده است	میانگین جهان
رتبه اول	بهترین شاخص : سوئیس
دارای رتبه ۱۲۵	بدترین شاخص : آنگولا

۲- شاخص های فرهنگی - اخلاقی

۱-۲ شاخص نرخ سواد آموزی

به گزارش سازمان ملل متحد در سال ۲۰۰۷

رتبه در جهان	شاخص (درصد)	کشور
۱۲۰	۸۲/۴	ایران
۱۳۸	۷۱/۴	مصر
۶۶	۹۷/۱	اسرائیل
۷۹	۹۳/۳	کویت
۱۰۰	۸۸/۷	مالزی

⁴ - Economic prosperity (in global competitiveness report)

۱۱۹	۸۲/۹	عربستان
۹۹	۸۹/۰	قطر
۱۰۰	۸۸/۷	امارات
۱۰۷	۸۷/۴	ترکیه
-	۷۸/۶	میانگین جهان
۱ رتبه اول	۱۰۰	بهترین شاخص : گرجستان
۱۷۷ رتبه آخر	۲۳/۶۰	بدترین شاخص : بورکینافاسو

۲-۲ شاخص تلقي فساد (اخلاق کاري)
به گزارش مؤسسه شفافیت بین المللی در سال ۲۰۰۷

رتبه در جهان	شاخص فساد	کشور
۱۳۱	۲/۵	ایران
۱۰۵	۲/۹	مصر
۳۰	۶/۱	اسرائیل
۶۰	۴/۳	کویت
۴۳	۵/۱	مالزی
۷۹	۳/۴	عربستان
۳۲	۶/۰	قطر
۳۴	۵/۷	امارات
۶۴	۴/۱	ترکیه
-	-	میانگین جهان
۱ رتبه اول	۹/۴	بهترین شاخص : دانمارک و فنلاند
۱۷۹ رتبه آخر	۱/۴	بدترین شاخص : سومالی

۲-۲ شاخص آزادي مطبوعات
(به گزارش گزارشگران بدون مرز برای سال ۲۰۰۷)

رتبه در جهان	شاخص (درصد)	کشور
۱۶۶	۰۹۶/۵۰	ایران
۱۴۶	۵۸/۰۰	مصر
۴۴	۱۲/۲۵	اسرائیل
۶۳	۲۰/۱۷	کویت
۶۵	۲۰/۲۵	مالزی
-	-	عربستان
۷۹	۲۴/۰۰	قطر
۶۵	۲۰/۲۵	امارات
۱۰۱	۳۱/۲۵	ترکیه
-	-	میانگین جهان
رتبه اول در جهان	۰/۷۵	بهترین شاخص : ایسلند
رتبه ۱۶۹ در جهان	۱۱۴/۷۵	بدترین شاخص : اریتره

۲- شاخص های سلامتی

۱-۲ شاخص نرخ زاد و ولد در هر هزار نفر جمعیت

رتبه در جهان	شاخص (نفر)	کشور
۹۶	۲۰/۳	ایران
۷۴	۲۴/۲	مصر
۹۹	۱۹/۷	اسرائیل
۱۱۷	۱۷/۹	کویت
۹۴	۲۰/۶	مالزی
۷۰	۲۴/۹	عربستان
۱۲۷	۱۶/۲	قطر
۱۲۸	۱۶/۲	امارات
۱۱۱	۱۸/۴	ترکیه
-	-	میانگین جهان
۱	۴۹/۶	بهترین شاخص : ایسلند
۱۹۵	۷/۹	بدترین شاخص : اریتره

۲-۲ شاخص مرگ و میر کودکان زیر يك سال از هر ۱۰۰۰ تولد زنده
به گزارش سازمان ملل در سال ۲۰۰۶

رتبه در جهان	شاخص (نفر)	کشور
۷۷	۳۰/۶	ایران
۸۱	۲۹/۳	مصر
۱۷۶	۴/۷	اسرائیل
۱۴۹	۸/۱	کویت
۱۴۴	۸/۹	مالزی
۱۰۷	۱۸/۸	عربستان
۱۴۷	۸/۲	قطر
۱۴۸	۸/۲	امارات
۸۶	۲۷/۵	ترکیه
-	۴۹/۴	میانگین جهان
۱۹۵	۲/۹	بهترین شاخص : ایسلند
۱	۱۶۰/۳	بدترین شاخص : سیرالئون

۲-۲ شاخص مرگ و میر (به طور کلی) در هر ۱۰۰۰ نفر از جمعیت (به تخمین سازمان
ملل برای سال های ۲۰۰۵ الي ۲۰۱۰)

رتبه در جهان	شاخص (نفر)	کشور
۱۶۵	۵/۴	ایران
۱۵۶	۵/۶	مصر
۱۶۳	۵/۵	اسرائیل
۱۹۴	۱/۹	کویت
۱۸۱	۴/۵	مالزی
۱۸۸	۳/۷	عربستان
۱۹۳	۲/۴	قطر
۱۹۵	۱/۴	امارات
۱۵۰	۵/۹	ترکیه

-	۸/۶	میانگین جهان
رتبه آخر ۱۹۵	۱/۴	بهترین شاخص : ایسلند
رتبه اول ۱	۲۲/۱	بدترین شاخص : اریتره

۲-۴ امید به زندگی از بدو تولد (life expectancy)

به تخمین CIA برای سال ۲۰۰۷

رتبه در جهان	شاخص (سال)	کشور
۱۰۲	۷۰/۵۶	ایران
۹۳	۷۱/۵۷	مصر
۱۴	۷۹/۷۸	اسرائیل
۲۵	۷۷/۳۶	کویت
۷۹	۷۲/۷۶	مالزی
۴۷	۷۵/۸۸	عربستان
۶۳	۷۴/۱۴	قطر
۴۸	۷۵/۶۹	امارات
۷۶	۷۲/۸۸	ترکیه
-	-	میانگین جهان
رتبه اول ۱	۸۳/۵۲	بهترین شاخص : آندورا
رتبه آخر ۱۹۲	۳۱/۸۴	بدترین شاخص : بنگلادش

در گزارش سازمان ملل رتبه ایران ۱۰۹ است با ۷۱ سال امید به زندگی طی سالهای ۲۰۰۵ الی ۲۰۱۰

۴- شاخص محیط زیست

۴-۱ شاخص سرانه تولید آلودگی دی اکسید کربن (به تخمین مرکز تحلیل اطلاعات دی اکسید کربن وزارت انرژی ایالات متحده برای سالهای ۱۹۹۰ الی ۲۰۰۴)

رتبه در جهان	کشور
۶۱	ایران
۱۱۳	مصر

۲۹	اسرائیل
۲	کویت
۵۴	مالزی
۱۸	عربستان
۱	قطر
۳	امارات
۹۸	ترکیه
-	میانگین جهان
۲۰۶ آخرین در جهان	بهترین شاخص : چاد
۱ رتبه اول جهان	بدترین شاخص : قطر

۲-۴ شاخص مصرف برق به کیلووات در سال به تخمین CIA در مارس ۲۰۰۶

رتبه در جهان	شاخص (کیلو وات در سال)	کشور
۲۱	۱۳۲/۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰	ایران
۳۲	۷۸/۹۴۰/۰۰۰/۰۰۰	مصر
۴۶	۳۹/۶۷۰/۰۰۰/۰۰۰	اسرائیل
۵۲	۳۵/۵۲۰/۰۰۰/۰۰۰	کویت
۳۴	۷۲/۷۱۰/۰۰۰/۰۰۰	مالزی
۲۰	۱۳۴/۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰	عربستان
۸۱	۹/۰۵۳/۰۰۰/۰۰۰	قطر
۴۷	۳۸/۳۲۰/۰۰۰/۰۰۰	امارات
۱۹	۱۴۰/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰	ترکیه
-	-	میانگین جهان
رتبه اول	۱۴/۲۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهترین شاخص : ایالات متحده آمریکا
رتبه آخر ۱۹۶	۱۱/۱۶۰/۰۰۰	بدترین شاخص : کریباتی

۵- شاخص های فناوری اطلاعات و ارتباطات

۱-۵ شاخص شمار کاربران اینترنت (به گزارش CIA در سپتامبر ۲۰۰۷)

رتبه در جهان	شاخص (نفر)	کشور
۱۵	۱۸/۰۰۰/۰۰۰	ایران
۳۲	۶/۰۰۰/۰۰۰	مصر
۵۷	۱/۸۹۹/۰۰۰	اسرائیل
-	-	کویت
۲۳	۱۱/۳۹۲/۰۰۰	مالزی
۳۸	۴/۷۰۰/۰۰۰	عربستان
-	-	قطر
۶۰	۱/۷۰۹/۰۰۰	امارات
۱۶	۱۶۰/۰۰۰	ترکیه
-	۱/۰۱۸/۰۵۷/۴۰۰	میانگین جهان
۱ (رتبه اول)	۲۴۷/۰۰۰/۰۰۰	بالاترین شاخص : آندورا
۷۹ (رتبه آخر)	۹۵۰/۰۰۰	پایین ترین شاخص : بنگلادش

۲-۵ شاخص ضریب نفوذ اینترنت یعنی تعداد کاربران در هر يك صد نفر از جمعیت به

گزارش CIA در سپتامبر ۲۰۰۷)

رتبه در جهان	شاخص (درصد)	کشور
۴۱	۶۲۵/۳	ایران
۷۲	۷/۹	مصر
۴۰	۲۶/۳	اسرائیل
-	-	کویت
۲۸	۴۱/۱	مالزی
۵۲	۱۹/۰	عربستان
-	-	قطر
۲۹	۳۹/۰	امارات

^۶ - در گزارش ITU این رقم با اندکی افزایش یعنی ۲۵/۵۴ درصد اعلام شده است .

۵۶	۱۶/۴	ترکیه
-	۷۱۷/۷	میانگین جهان
۱ رتبه اول	۸۸/۷	بالاترین شاخص : هلند
۸۰ رتبه آخر	۳/۲	پایین ترین شاخص : نیجریه

۲-۵ شاخص ضریب نفوذ اینترنت پرسرعت (به گزارش ITU برای سال ۲۰۰۶ گزارش شده ، در سال ۲۰۰۷)

کشور	ضریب نفوذ (درصد)
ایران	۰/۶۶
مصر	۰/۲۷
اسرائیل	۲۰/۷۵
کویت	۰/۹۳
مالزی	۳/۴۹
عربستان	۰/۸۷
قطر	۵/۵۷
امارات	۵/۱۷
ترکیه	۳/۷۴
میانگین جهان	۴/۳۲
بالاترین شاخص : دانمارک	۳۱/۸۵
پایین ترین شاخص : کره شمالی	۰/۰

۴-۵ شاخص تعداد میزبان های اینترنتی (به گزارش ITU برای سال ۲۰۰۵ گزارش شده در سال ۲۰۰۶)

رتبه در جهان	تعداد میزبان Host	کشور
۸۵	۶/۶۱۶	ایران
۶۱	۳/۴۹۹	مصر
۲۶	۵۴۱/۷۹۴	اسرائیل
-	؟	کویت
۴۱	۱۳۵/۰۸۲	مالزی
۵۴	۱۶/۶۶۵	عربستان
-	؟	قطر
-	؟	امارات
۲۹	۴۷۴/۱۲۹	ترکیه
-	؟	میانگین جهان
دارای رتبه اول	۱۹۵/۱۳۸/۶۸۸	بالاترین شاخص : ایالات متحده
۷۲	۱۳	پایین ترین شاخص : بنگلادش

۵-۵ شاخص شمار سرورهاي اينترنتي ايمن^۸ (secure internet server indox) براي سال ۲۰۰۵

رتبه در جهان	شاخص (تعداد)	کشور
۶۲	۱۸	ايران
۵۷	۴۵	مصر
۲۴	۱۰۵۴	اسرائيل
-	-	کويت
۲۵	۳۴۹	مالزي
۵۲	۷۱	عربستان
-	-	قطر
-	-	امارات
۲۲	۱۰۹۲	ترکيه
-	-	ميانگين جهان
۱	۲۲۱/۱۱۱	بالا ترين شاخص :
۷۰	۰	پايين ترين شاخص : الجزيره

⁸ - Source : www.atkearney.com